

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 9. maja 1877.

Obseg: Razglas Kranjskim živinorejcem zarad prodaje goved. — Vabilo. — O popotnih učiteljih kmetijstva. — Velika škoda nespametnega pokončevanja gozdov. — Pneumatični sistem za izpraznovanje straniščnih jam v Gorici. — Deželni zbori. — Glasbeno slovstvo. — Govor škofa Kišinjvskega in Hotinskega na „Skakovem polji“. — Angora. (Dal.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Razglas Kranjskim živinorejcem zarad prodaje goved.

14. dne t. m. (to je, prihodnji pondeljek) dopoldne ob 9. uri je v Kranji,

19. dne t. m. dopoldne ob 9. uri pa v Ljubljani prodaja iz državne subvencije nakupljenih goved (junic, krav in bikov) po očitni dražbi, in sicer se bode

v Kranji prodajala rdeča (Koroška) živina „na gmajni“ pod mestom,

v Ljubljani pa siva (Štajarska) živina na dvorišču gostilnice „zum baierischen Hof“ na Dunajski cesti blizo železnice.

Ta žlahna plemenska živina se bode postavila na prodaj za polovico tiste cene, za katero jo družba kmetijska kupi in se prodá tistemu, kdor največ za-njo dá proti temu, da jo 1) koj plača in 2) se po pismu zaveže, da jo najmanj 2 leti v naši deželi za plemo obdrži; zato se ne prodá nobenemu tujcu, ki bi jo iz dežele peljal.

Glavni odbor družbe kmetijske Kranjske
v Ljubljani 6. maja 1877.

Vabilo.

Na deželni vino- in sadjerejski šoli na Slapu pri Vipavi se prične 17. dne junija t. l. nov brezplačni nedeljski kurs za odraščene ukaželjne gospodarje vinorejce.

Podučevalo se bode vsako nedeljo od 8. do 10. dopoldne v trtoreji in kletarstvu; večkrat med letom vršile se bodo tudi toliko v trtoreji, kolikor v kletarstvu praktične vaje v najvažnejših delih, katerih se bode moral vsak učenec vdeležiti. Kdor želi v ta kurs vstopiti, oglasi naj se do 15. dne tekočega meseca pri vodji navedene šole.

O popotnih učiteljih kmetijstva.

Iz zadnjega lista „Novic“ smo izvedeli, kako hud boj je v deželnem zboru Kranjskem bil o predlogu, naj se nastavi popotni učitelj kmetijstva.

Čuditi se je, kako da je komú še mogoče dvomiti o potrebi tacega nauka v deželi, kakoršna je naša,

ki nima nobene popolne kmetijske šole in kjer ni malih kmetijskih učilnic naslonjenih na ljudske šole po deželi. Čuditi se moramo pa tem bolj temu, da prav tista stranka, ki se z „inteligenco“ šopiri, je nasprotovala nastavi popotnega učitelja za kmetijstvo. Dr. Bleiweis je pač pravo zadel, rekši, da „ima človek jezik večkrat zato, da svoje misli skriva“, to se pravi z drugimi besedami: „eno govoriš, drugo pa misliš.“ Tako je gotovo tudi o tem vprašanji z nemškutarji Kranjskega deželnega zbora; oni so odbijali popotnega učitelja ne za to, da ne bi poznali koristi tacega podučevanja zdaj v tem, zdaj v drugem kraju dežele, ampak odbijajo ga le zato, ker bi slovenski jezik tudi po tej novi poti k veljavi prišel, in ker se bojé, da ne bi popotni učitelj svoje misije rabil tudi za politične zadeve, na pr. ob času volitev i. t. d. Vsaj je neki poslanec nemčurske stranke se zagovoril, rekši: „že tako imate povsod nastavljene farje in druge svoje pomagače pri volitvah, zdaj pa hočete še celó plačanega popotnega agitatorja dobiti.“

Popotne učitelje kmetijstva imajo že druge dežele in celó take, katere so v kmetijstvu naši že veliko naprej. Naj pa poleg tega še poročamo, kar je že pred 10 leti slavni dr. Pabst, takrat c. kr. svetnik v ministerstvu kmetijstva in znana avtoriteta v kmetijstvu, govoril v svoji knjigi: „Ueber landwirthschaftliche Fortbildungsschulen und Wanderlehrer sowie über die Mittel zur Bildung und Belehrung des Bauernstandes überhaupt“. V tej knjigi piše med drugim tako-le:

„Popotni učitelji kmetijstva v obče se morejo smatrati za pionirje, kateri med kmeti pot gladijo napredku kmetijstva. Če tudi se od njihovega podučevanja zavolj kratko v vsakem kraju odmerjenega časa in zarad različnosti glav, katere poslušajo popotnega učitelja, ne more pričakovati, da bi kmetje postali učenjaki in sistematično izurjeni poljedelci, se jim vendar po takem poduku odpirajo glave, da sprevidijo napake in pomanjkljivosti svojega kmetovanja, se začne drug z drugim potem pomenkovati in premišljevati, kako bi na svoje kmetijstvo obrnil spoznani dobri nauk. Treba je pa, da je tak učitelj popolnem izveden mož in da zna to, kar hoče poslušalcem razložiti, prav po domače povedati; se ve da mora poznati tudi razmere kmetijstva onega kraja, kamor pride za pridigarja poljedelstva. Dobro znano je, kako velik uspeh so imele tako zvane „poljske pridige“ gosp. Horskega na Českem, duhovnega kurata gosp. Trientlna na Tirolskem. In kdo drug kakor kmetijske družbe so